
Flytebrygge til Hellesylt Camping, Stranda kommune

Vurdering av virkninger på naturmangfoldet

Miljøfaglig Utredning, notat 2023–N8

Dato: 09.02.2023

Notat 2023-N8

Utførende institusjon: Miljøfaglig Utredning AS	Prosjektansvarlig: Geir Gaarder
	Prosjektmedarbeider(e): Ardian Høggøy Abaz og Sylvelin Tellnes
Oppdragsgiver: Øyrane AS	Kontaktperson hos oppdragsgiver: Arne Hellebostad
Referanse: Abaz, A. H. & Gaarder, G. 2023. Flytebrygge til Hellesylt Camping, Stranda kommune. Vurdering av virkninger på naturmangfold. Miljøfaglig Utredning notat 2023-N8, 24 s. ISBN 978-82-345-0387-0.	
Referat: Miljøfaglig Utredning AS har utredet virkningene på naturmangfoldet i forbindelse med forslag til ny flytebrygge på Hellesylt Camping, innerst i Sunnylvsfjorden i Stranda kommune. Det er gjennomført en forenklet konsekvensutredning basert på Miljødirektoratet sin veileder for konsekvensutredninger (M-1941) og naturmangfoldloven §§8-10. Oppdragsgiver har vært Øyrane AS. Formålet har vært å beskrive naturmangfoldet, samt foreslå eventuelle avbøtende og kompenserende tiltak. Utredningen baserer seg på kjent kunnskap i området og nytt feltarbeidet er ikke utført. Etter ønske fra oppdragsgiver er bare alternativ 2A utredet. Da vil ny flytebrygge bygges parallelt med nordsiden av Korsbrekke naturreservat, 6 meter fra grensa. Verneformålet er å ta vare på et intakt elvedelta. Reservatet er vurdert å ha svært stor verdi. Tiltaket er i henhold til metodikk vurdert å gi noe negativ påvirkning av reservatet som følge av ferdsel av båter i nærområdet, samt at økt ferdsel kan påvirke både fugler og vegetasjon i verneområdet. Samlet sett vurderes tiltaket å gi noe miljøskade. Foreslått forankring av flytebrygga vurderes å ha ubetydelig påvirkning på naturmangfoldet, uavhengig av alternativ. Som avbøtende tiltak er det anbefalt å sette opp informasjonsskilt både ved flytebrygge og inne på land i kanten mellom reservatet og campingplassen. Her bør det opplyses om verneverdiene i reservatet og hvordan disse bør respekteres. I tillegg bør det etableres tydelige kjøreregler for all båttrafikk i verneområdet. Som kompenserende tiltak er det foreslått tilbakeføring av sterkt endret mark innenfor naturreservatet til naturlig strandeng og naturlige overgangssoner mellom strandeng og dyrket eng.	
Forsidebilde: En stor forekomst av ålegraseng, en rødlistet naturtype i kategori NT (nær truet) i Korsbrekke naturreservat. Bildet er hentet fra Wangen (2018).	

INNHold

INNHold	3
1 INNLEDNING	4
1.1 TILTAKET	4
2 METODE	7
2.1 KUNNSKAPSGRUNNLAG	7
2.1.1 Konsekvensvurderingene	7
2.1.2 Steg 1. Inndeling i delområder	8
2.1.3 Steg 2. Sette verdi i hvert delområde	8
2.1.4 Steg 3. Vurdere påvirkning for hvert delområde	11
2.1.5 Steg 4. Vurdere samlet konsekvens for hvert delområde	12
2.1.6 Steg 5. Vurdere samlet konsekvens for naturmangfold	14
3 REGISTRERINGER	15
3.1 NATURTYPER OG ARTER	15
4 VERDIVURDERING	16
5 PÅVIRKNING OG KONSEKVENNS	17
6 VURDERINGER ETTER NATURMANGFOLDLOVEN §§8-10	19
6.1 KUNNSKAPSGRUNNLAGET (§8)	19
6.2 FØRE-VAR-PRINSIPPET (§9)	19
6.3 ØKOSYSTEMTILNÆRMING OG SAMLET BELASTNING (§ 10)	19
7 AVBØTENDE OG KOMPENSERENDE TILTAK	20
8 KILDER	24

1 Innledning

Det er planer om å sette opp en ny flytebrygge ut fra campingplassen til Hellesylt Camping, i Stranda kommune. Dette krever dispensasjon fra gjeldende reguleringsplan. Samtidig ligger tiltaket nær opp til Korsbrekke naturreservat. Miljøfaglig Utredning AS har i den forbindelse blitt engasjert av tiltakshaver Øyrane AS til å utrede virkningene av tiltaket på naturmangfoldet.

Utredningen skal tilfredsstille de krav som stilles i naturmangfoldlovens §§8-10, samt tilhørende vurdering av konsekvenser av tiltaket på naturmangfoldet. Rent metodisk løses dette ved å gjennomføre en forenklet konsekvensvurdering, med grunnlag i Miljødirektoratet (2022) sin metodikk for konsekvensutredninger.

Oppdragsgiver har i den forbindelse stilt tre spørsmål de ønsker besvart:

1. Hvordan bør flytebrygga forankres?
2. Hvordan hindre erosjon i deltafronten?
3. Hvilke konsekvenser får det å benytte begge sider av flytebrygga?

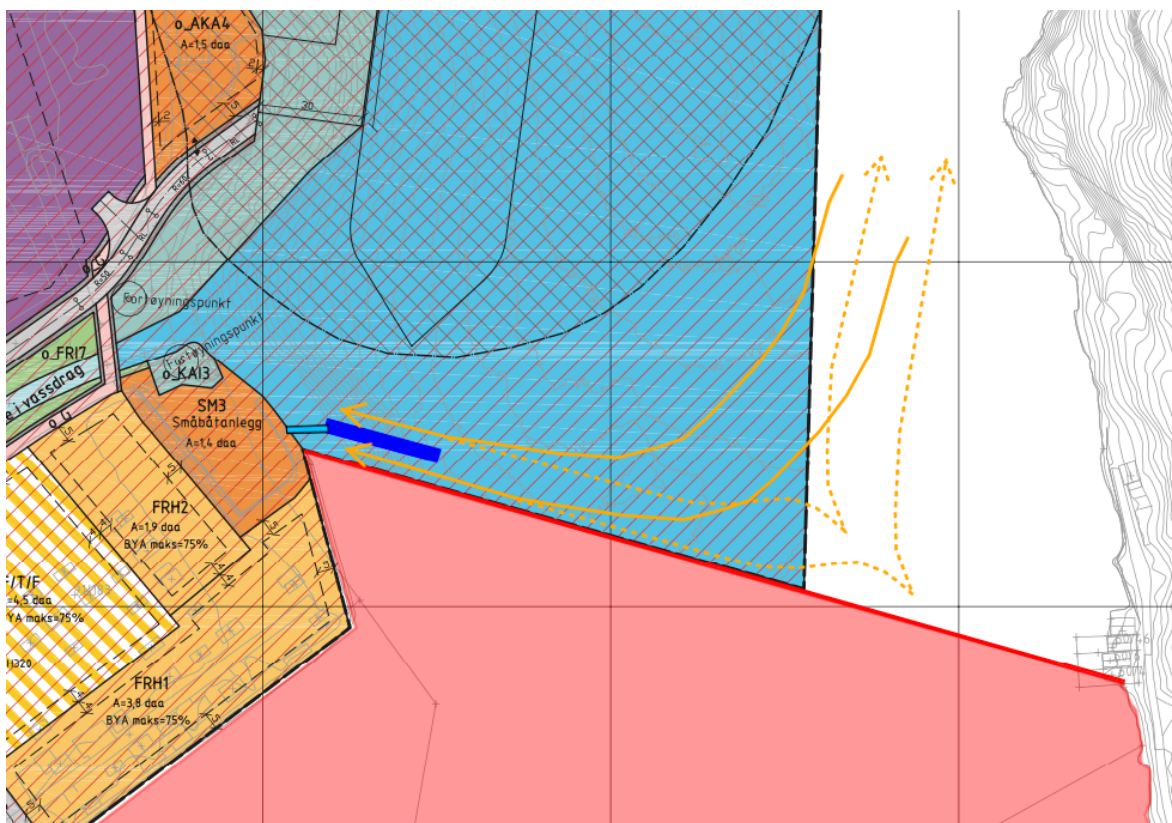
Samtidig har Statsforvalteren (2023) stilt enkelte spørsmål og ønsker i forbindelse med tiltaket:

- «Vi rår til at ein får oversikt over arealbehovet for heile tiltaket før ein vurderer om det er høve til å gje dispensasjon til flytebrygga. Eventuell parkering bør blant anna avklarast.
- Vurderingane manglar også ei synleggjering av mogleg erosjon og påverknad på marint naturmangfold som følgje av propellstraum frå båtane. Dette bør oppdaterast for dei ulike alternativa.
- Alternativ 2A er tenkt plassert berre 6 meter frå vernegrensa. Det er difor vesentleg at ein sikrar at båtane ikkje kan legge til på sørsida av brygga, i retning mot naturreservatet. Konkrete fysiske tiltak for å hindre dette må sikrast som vilkår i eit eventuelt vedtak.
- Vi rår i frå å gje dispensasjon, og rår til at tiltaket blir avklart gjennom reguleringsendring.»

1.1 Tiltaket

Formålet med tiltaket er å legge til rette for å frakte turister med små båter innover mot Geiranger. Innen 2026 er det krav om at båtene som skal gå innover Geirangerfjorden skal være elektriske, noe som gjør at dagens cruisebåter ikke lenger kan gå inn fjorden. Det er derfor behov for alternative transportmuligheter, i mindre elektriske båter.

Oppdragsgiver ønsker at det bare er alternativ 2A som skal utredes i forhold til naturmangfold (Hellebostad pers. komm. 2023), noe som følges opp her. For dette alternativet er flytebrygga planlagt å være plassert parallelt med grensen til Korsbrekke naturreservat, 6 meter fra vernegrensa. Brygga vil være ca. 40 meter lang og skal fungere som oppankringssted for båter opp til denne lengden. Det skal ikke gjennomføres fysiske tiltak i form av mudring, utfylling eller andre arealinngrep i området (Hellebostad pers. komm. 2023, Statsforvalteren 2023).

Figur 3 Utsnitt av kart som viser fastlagte traséer for innkjøring og utkjøring av båter til flytebrygga, vist med guloransje piler (heltrukne piler for innkjøring og stiplede piler for utkjøring/bakking). Mottatt fra oppdragsgiver 06.02.2023.

2 Metode

2.1 Kunnskapsgrunnlag

En sentral del av kunnskapsgrunnlaget for naturmangfoldet er Naturbase (Miljødirektoratet 2023), samt tidligere ålegrasundersøkelser gjort av Miljøfaglig Utredning innenfor Korsbrekke naturreservat (Melby & Gaarder 2013 & Wangen 2018). Nevnes bør også basiskartlegging av fastlandsdelene av reservatet i 2020 (Hanssen mfl. 2021).

Informasjon om arter i området baserer seg på tilgjengelige data i Artskart (Artsdatabanken 2023). I tillegg er det tatt kontakt med lokalkjent ornitolog (Kjell Mork Soot pers. komm. 2023).

Rødlistestatus for arter er basert på gjeldende norsk rødliste (Artsdatabanken 2021). De fem kategoriene i rødlista er:

CR = kritisk trua (Critically Endangered)

EN = sterkt trua (Endangered)

VU = sårbar (Vulnerable)

NT = nær trua (Near Threatened)

DD = datamangel (Data Deficient)

For fremmede arter er nyeste Fremmedartsliste (Artsdatabanken 2018) benytta. Dette er en oversikt over alle fremmede arter i landet fordelt på organismegrupper med vurderinger av økologisk risiko for hver art. De økologiske risikovurderingene er delt i fem kategorier:

NK = ingen kjent risiko (No known impact)

LO = lav risiko (Low impact)

PH = potensiell høy risiko (Potentially high impact)

HI = høy risiko (High impact)

SE = svært høy risiko (Severe impact)

2.1.1 Konsekvensvurderingene

I denne utredningen er det i praksis Naturmangfoldlovens §§8-10 som utredes, mens §§11-12 overlates til oppdragsgiver selv å utrede, herunder kostnader for avbøtende tiltak. Dette inkluderer foruten kartlegging av verdifulle naturtyper, blant annet registrering av rødlistearter, vurdering av samlet belastning og forslag til avbøtende tiltak.

Anvendt metode bygger på prinsippene i Statens vegvesen sin Håndbok V712 om konsekvensutredninger (Statens vegvesen 2021). Miljødirektoratets veileder M-1941 for konsekvensutredning av naturmangfold (2021) er benyttet for inndeling i delområder og verddivurdering. I tillegg kommer behandling av prinsippene i Naturmangfoldlovens §§ 8-10.

Disse fem stegene utgjør de sentrale elementene i metoden:

Steg 1. Inndeling i delområder

Steg 2. Sette verdi i hvert delområde

Steg 3. Vurdere påvirkning for hvert delområde

Steg 4. Vurdere konsekvens for hvert delområde

Steg 5. Vurdere samlet konsekvens for naturmangfold

2.1.2 Steg 1. Inndeling i delområder

Utredningsområdet deles inn i mindre, enhetlige delområder, basert på kategoriene listet under. Naturtyper kartlegges etter Miljødirektoratets instruks (2022). Registrering av rødlistede arter gjøres med grunnlag i rødliste for arter 2021 (Artsdatabanken 2021) og fremmedarter etter fremmedartslisten (Artsdatabanken 2018).

Tabell 1. Utredningsområdet deles inn i mindre, enhetlige delområder, basert på ulike registreringskategorier.

Registreringskategori	Beskrivelse
Verneområder	Verneområder etter naturmangfoldloven, verdensarvområder, foreslåtte verneområder.
Utvalgt naturtype	Utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven § 52.
Naturtyper	Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks, håndbok 13 og håndbok 19.
Arter og økologiske funksjonsområder	Et område som inneholder en eller flere økologiske funksjoner for en eller flere arter. Omfatter arealer både i vann og på land med viktige økologiske funksjoner som ikke fanges opp av naturtypenivået. Prioriterte arter og deres økologiske funksjonsområder.
Landskapsøkologiske funksjonsområder	Viktige arealer for naturmangfold, bundet sammen av områder med naturkvaliteter som legger til rette for vandring eller spredning, også kalt økologisk flyt, mellom disse. Landskapsøkologiske funksjonsområder som bidrar til å bevare levedyktige bestander av arter gjennom flyt av gener eller individer mellom leveområder. Landskapsøkologiske funksjonsområder faller inn under definisjonen av grønn infrastruktur, etter Stortingsmelding 14 (2015-2016).
Geologisk mangfold	Et avgrenset område som representerer en del av vår geologiske arv.

2.1.3 Steg 2. Sette verdi i hvert delområde

På bakgrunn av innsamlede data gjøres en vurdering av verdien til ulike delområder. Verdien fastsettes på grunnlag av et sett kriterier som er gjengitt nedenfor.

Tabell 2. Verditabell for naturmangfold som brukes til å sette verdi for hvert delområde.

Verdikategori	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi eller forvaltningsprioritet	Stor verdi eller høy forvaltningsprioritet	Svært stor verdi eller høyeste forvaltningsprioritet
Verneområder og områder med båndlegging					Verdensarvområder Områder vernet etter naturmangfoldloven Foreslåtte verneområder Utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven § 52
Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks		Naturtyper med sentral økosystemfunksjon med svært lav lokalitetskvalitet Nær truede naturtyper (NT) med svært lav lokalitetskvalitet Spesielt dårlig kartlagte naturtyper med svært lav lokalitetskvalitet	Kritisk truede (CR) svært lav lokalitetskvalitet Sterkt truede (EN) svært lav lokalitetskvalitet Sårbare naturtyper (VU) svært lav lokalitetskvalitet	Kritisk truede (CR) Lav lokalitetskvalitet Sterkt truede (EN) lav eller moderat lokalitetskvalitet Sårbare naturtyper (VU) lav, moderat eller	Kritisk trua (CR) moderat, høy eller svært høy lokalitetskvalitet Sterkt truede (EN) høy eller svært høy lokalitetskvalitet Sårbare naturtyper (VU) svært høy lokalitetskvalitet

			Naturtyper med sentral økosystemfunksjon med lav lokalitetskvalitet Nær truede naturtyper (NT) med lav og moderat lokalitetskvalitet Spesielt dårlig kartlagte naturtyper med lav og moderat lokalitetskvalitet	høy lokalitetskvalitet Naturtyper med sentral økosystemfunksjon moderat og høy lokalitetskvalitet Nær truede naturtyper (NT) med høy og svært høy lokalitetskvalitet Spesielt dårlig kartlagte naturtyper høy og svært høy lokalitetskvalitet	Naturtyper med sentral økosystemfunksjon og svært høy lokalitetskvalitet
Naturtyper kartlagt etter håndbok 13 og håndbok 19		C-lokaliteter av naturtyper kartlagt etter DN-HB13 C-lokaliteter av naturtyper kartlagt etter DN-HB19	Nær truede naturtyper (NT) med B- og C-verdi B-lokaliteter av naturtyper kartlagt etter DN-HB13 B-lokaliteter for naturtyper kartlagt etter DN-HB19 som ikke er av vesentlig regional verdi (konkret vurdering nødvendig)	Sterkt (EN) og kritisk truede (CR) naturtyper med C-verdi Sårbare naturtyper (VU) med B- og C-verdi A-lokaliteter av naturtyper kartlagt etter DN-HB13, inkl. nær truede naturtyper (NT) A og B-lokaliteter for naturtyper kartlagt etter DN-HB19	Sterkt (EN) og kritisk truede (CR) naturtyper med A- og B-verdi Sårbare naturtyper (VU) med A-verdi
Arter inkludert økologiske funksjonsområder		Vanlige arter og deres funksjonsområder Laks, sjørørret- og sjørøyebestander /vassdrag i verdikategori "liten verdi" (NVE 49/2013) Ferskvannsfisk og ål - vassdrag/bestander i verdikategori "liten verdi" (NVE 49/2013)	Nær trua (NT) arter og deres funksjonsområder Funksjonsområder for spesielt hensynskrevende arter Fastsatte bygdenære områder omkring nasjonale villreinområder som grenser til viktige funksjonsområder Laks, sjørørret- og sjørøyebestander / vassdrag i verdikategori "middels verdi" (NVE 49/2013) Innlandsfisk og åle - vassdrag/bestander i verdikategori "middels verdi" (NVE 49/2013)	Sårbare (VU) arter og deres funksjonsområder Spesielle økologiske former av arter (omfatter ikke fisk da disse fanges opp i NVE 49/2013)) Fastsatte randområder til de nasjonale villreinområdene Viktige funksjonsområder for villrein i de 14 øvrige villreinområdene (ikkenasjonale) Laks sjørørret -, og sjørøyebestander / vassdrag i verdikategori "stor verdi" (NVE 49/2013) Innlandsfisk (eks. langtvandrende bestander av harr, ørret og sik)	Fredede arter Prioriterte arter (med eventuelt forskriftsfestet funksjonsområde) Sterkt truet (EN) og kritisk truet (CR) arter og deres funksjonsområde Nasjonale villreinområder Villaksbestander i nasjonale laksevassdrag og laksefjorder, samt øvrige anadrome fiskebestander/vassdrag i verdikategori "svært stor verdi" (NVE 49/2013) Lokaliteter med reliktlaks Spesielt verdifulle storørretbestander – sikre storørretbestander (f.eks. Hunderørret) og ålevassdrag/bestander i verdikategori

				og åle vassdrag/bestand er i verdikategori "stor verdi" (NVE 49/2013)	"svært stor verdi" (NVE 49/2013)
Landskapsøkologisk e funksjonsområder		Lokalt viktige vilt- og fugletrekk Områder med mulig betydning i sammenbinding av dokumenterte funksjonsområder for arter Definerte områder med særlig høy tetthet/stor arealandel av fåtallige og intakte naturtyper og økosystemer eller landskap med viktige økologiske prosesser Fysiske strukturer i landskapet som er viktige leveområder, trekk-, vandrings- og forflytningskorridorer for a) et høyt antall arter eller b) viktige for å opprettholde levedyktige bestander av definerte grupper av arter (Eks: amfibier, pollinatorer) Lokalt viktige intakte kjerneområder og naturstrukturer i ellers fragmenterte landskap Intakte kjerneområder med natur i sterkt fragmenterte landskap Naturstrukturer av særlig betydning for viktige naturprosesser eller for økosystemenes struktur, funksjon og/eller motstandskraft/tilpasningsevne til forventede naturendringer.	Regionalt viktige områder for vilt- og fugletrekk. Områder som med stor grad av sikkerhet bidrar til sammenbinding av dokumenterte funksjonsområder for arter	Intakte sammenhenger mellom eller i tilknytning til større naturområder som har en viktig funksjon som forflytnings- og spredningskorridorer for arter Nasjonalt viktige områder for vilt- og fugletrekk. Områder som med stor grad av sikkerhet bidrar til sammenbinding av verneområder eller dokumenterte funksjonsområder for arter med stor eller svært stor verdi. Lengre elvestrekninger med langtvandrende fiskebestander.	Særlig store og nasjonalt/internasjonalt viktige trekkruiter.
Landskapsøkologisk e funksjonsområder - natursystemkompleks		Definerte områder (f.eks. natursystem-kompleks) med særlig høy tetthet på/stor arealandel av fåtallige (sjeldne) og intakte naturtyper og økosystemer eller landskap med viktige økologiske prosesser.	Definerte områder (f.eks. natursystem-kompleks) med særlig høy tetthet på/stor arealandel av fåtallige (sjeldne) og intakte naturtyper og økosystemer eller landskap med viktige økologiske prosesser.	Definerte områder (f.eks. natursystem-kompleks) med særlig høy tetthet på/stor arealandel av fåtallige (sjeldne) og intakte naturtyper og økosystemer eller landskap med viktige økologiske prosesser.	
Geologisk mangfold - geotoper	Diffus utforming / sterkt redusert tilstand	Nær truede objekter med tydelig til middels tydelig utforming og god til noe redusert tilstand. Sårbare objekter med middels tydelig utforming og noe redusert tilstand.	Nær truede objekter med meget tydelig utforming og meget god tilstand, sårbare objekter med tydelig utforming og god tilstand, truede objekter	Sårbare objekter med meget tydelig utforming og meget god tilstand, truede objekter med tydelig utforming og god tilstand.	Truede og kritisk truede objekter og/eller forvaltningsprioriterte, meget tydelig utforming/store systemer, meget god tilstand.

			med middels tydelig utforming og noe redusert tilstand.		
Geologisk mangfold - geologisk arv (geosteder)		Geosted som enten har forringet kvalitet eller lav representativitet, men kan likevel være av betydning for lokal geologisk forståelse Lite tydelig og svakt forklarende geosted, men som likevel er relevant for kjennskap til lokal geologi.	Geosted som er enten har noe forringet kvalitet eller at representativitet er begrenset til et avgrenset område (region) Tydelig og lesbart geosted som bidrar til å øke forståelsen av en geologisk prosess eller et områdes geologiske oppbygging, og er relevant for læringsmål eller pensum.	Godt bevart, vitenskapelig kjent geosted som gir/har gitt bidrag til å øke forståelsen av geologiske prosesser og sammenhenger, og er representativt for Norges geologiske oppbygging Tydelig og lesbart geosted som bidrar til å øke forståelsen av en geologisk prosess eller Norges geologiske oppbygging, og er relevant for læringsmål eller pensum.	Meget godt bevart, vitenskapelig velkjent geosted som gir/har gitt betydelige bidrag til geologi som vitenskap eller global geologisk forståelse, og er representativ for betydningsfulle og fundamentale prosesser og sammenhenger i jordsystemet. Svært tydelig og lesbart geosted som bidrar til god forståelse av en global geologisk prosess eller sammenheng, og er svært relevant for undervisningsformål.

2.1.4 Steg 3. Vurdere påvirkning for hvert delområde

Med bakgrunn i endringer tiltaket forventes å gi, gjøres en vurdering av påvirkning på ulike delområder. Påvirkning fastsettes på grunnlag av et sett kriterier som er gjengitt nedenfor.

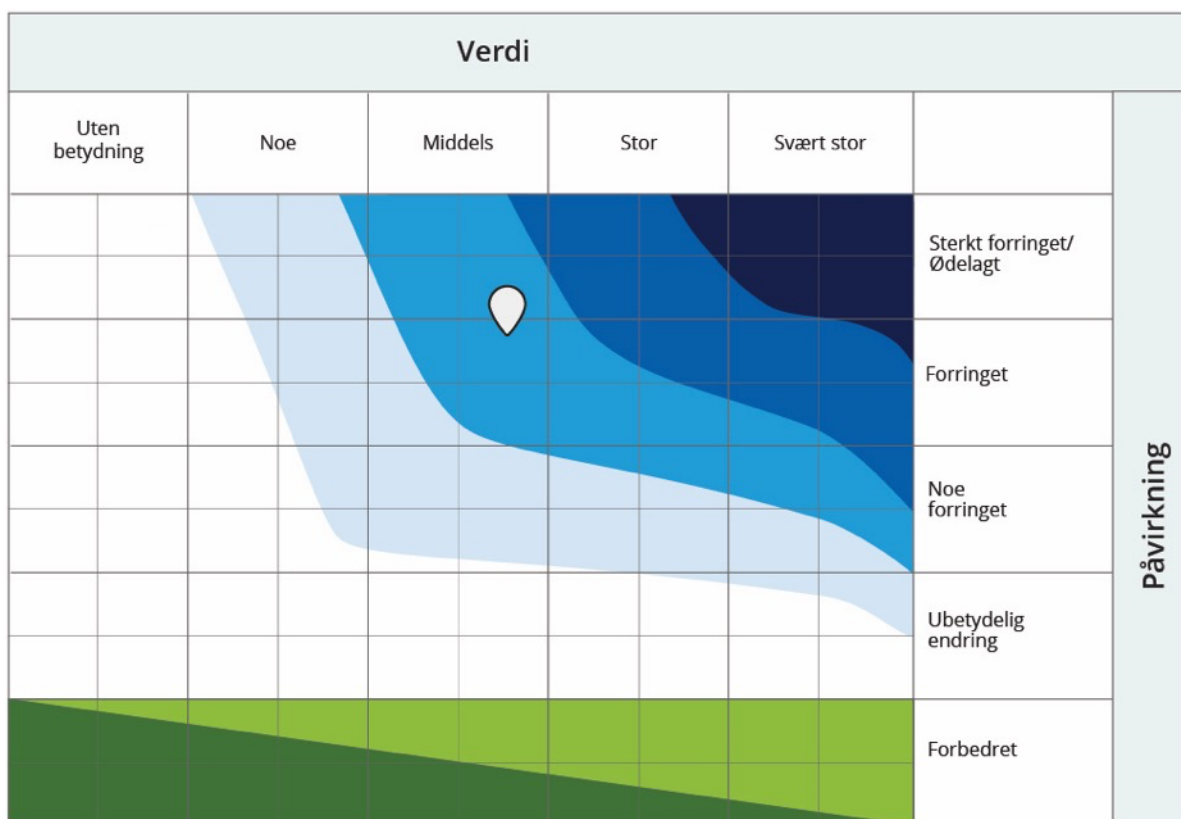
Tabell 3. Vurdering av tiltaket eller planens påvirkning på hvert delområde.

Planen eller tiltakets påvirkning	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Vernet natur	Bedrer tilstanden ved at området blir restaurert mot en opprinnelig naturtilstand.	Ingen eller uvesentlig virkning på kort eller lang sikt.	Ubetydelig påvirkning. Ikke direkte arealinngrep. Virkningenes varighet: Varig forringelse av mindre alvorlig art, eventuelt mer alvorlig miljøskade med kort restaureringstid (1-10 år)	Mindre påvirkning som berører liten/ubetydelig del og ikke er i strid med verneformålet. Virkningenes varighet: Varig forringelse av middels alvorlighetsgrad, eventuelt mer alvorlig miljøskade med middels restaureringstid (>10 år)	Påvirkning som medfører direkte inngrep i verneområdet og er i strid med verneformålet Virkningenes varighet: Varig forringelse av høy alvorlighetsgrad. Eventuelt med lang/svært lang restaureringstid (>25 år).
Naturtyper	Bedrer tilstanden ved at eksisterende inngrep tilbakeføres til opprinnelig natur.	Ingen eller uvesentlig virkning på kort eller lang sikt	Berører en mindre viktig del som samtidig utgjør mindre enn 20 % av lokaliteten. Liten forringelse av restareal.	Berører 20–50 % av lokaliteten, men liten forringelse av restareal. Ikke forringelse av viktigste del av lokalitet.	Berører hele eller størstedelen (over 50 %). Berører mindre enn 50 % av areal, men den viktigste (mest verdifulle) delen ødelegges. Restareal mister sine

			Virkningenes varighet: Varig forringelse av mindre alvorlig art, eventuelt mer alvorlig miljøskade med kort restaureringstid (1-10 år)	Virkningenes varighet: Varig forringelse av middels alvorlighetsgrad, eventuelt mer alvorlig miljøskade med middels restaureringstid (>10 år)	Økologiske kvaliteter og/eller funksjoner. Virkningenes varighet: Varig forringelse av høy alvorlighetsgrad. Eventuelt med lang/svært lang restaureringstid (>25 år).
Økologiske funksjoner for arter og landskapsøkologiske funksjonsområder	Gjenoppretter eller skaper nye trekk/ vandringsmuligheter mellom leveområder/biotoper (også vassdrag). Viktige biologiske funksjoner styrkes.	Ingen eller uvesentlig virkning på kort eller lang sikt	Splitter sammenhenger/ reduserer funksjoner, men vesentlige funksjoner opprettholdes i stor grad. Mindre alvorlig svekking av trekk/ vandringsmulighet og flere alternative trekk finnes. Virkningenes varighet: Varig forringelse av mindre alvorlig art, eventuelt mer alvorlig miljøskade med kort restaureringstid (1-10 år)	Splitter opp og/eller forringer arealer slik at funksjoner reduseres. Svekker trekk/ vandringsmulighet, eventuelt blokkerer trekk/ vandringsmulighet der alternativer finnes. Virkningenes varighet: Varig forringelse av middels alvorlighetsgrad, eventuelt mer alvorlig miljøskade med middels restaureringstid (>10 år)	Splitter opp og/eller forringer arealer slik at funksjoner brytes. Blokkerer trekk/vandring hvor det ikke er alternativer. Virkningenes varighet: Varig forringelse av høy alvorlighetsgrad. Eventuelt med lang/svært lang restaureringstid (>25 år).
Geotop	Kan avdekke nye geosteder. Viktige geologiske funksjoner kan styrkes.	Ingen eller uvesentlig virkning på kort eller lang sikt.	Berører en mindre viktig del som samtidig utgjør mindre enn 20 % av lokaliteten. Liten forringelse av restareal.	Berører 20–50 % av lokaliteten, men liten forringelse av restareal. Ikke forringelse av viktigste del av lokalitet.	Berører hele eller størstedelen (over 50 %). Berører mindre enn 50 % av areal, men den viktigste (mest verdifulle) delen ødelegges. Restareal mister sine geologiske kvaliteter og/eller funksjoner.
Geologisk arv - geosteder	Tiltaket bedrer tilstanden ved at eksisterende inngrep tilbakeføres og tydeliggjør landskapets geologiske karakter, dets geologiske funksjon og inntryksstyrke.	Tiltaket medfører ingen vesentlig påvirkning i landskapets geologiske karakter, dets geologiske funksjon og inntryksstyrke.	Tiltaket medfører noe skjemmende påvirkning i landskapet geologiske karakter, dets geologiske funksjon og inntryksstyrke.	Tiltaket medfører merkbar endring i landskapet geologiske karakter, og / eller medfører inngrep som påvirker landskapets geologiske funksjon og inntryksstyrke.	Tiltaket medfører en stor endring i landskapet geologiske karakter, og / eller medfører store inngrep som reduserer landskapets geologiske funksjon og inntryksstyrke.

2.1.5 Steg 4. Vurdere samlet konsekvens for hvert delområde

Konsekvensgrad fastsettes og begrunnes gjennom en kombinasjon av verdi og påvirkning for de ulike delområdene. Til dette brukes konsekvensviften som er vist i figuren nedenfor.

Figur 4. Konsekvensviften som brukes for å sette konsekvensgraden for hvert delområde ut fra en kombinasjon av verdi og påvirkning.

Tabell 4. Konsekvensgrad for hvert delområde vurderes og begrunnes ut fra en kombinasjon av verdi og påvirkning.

Skala	Konsekvensgrad	Forklaring
----	Svært alvorlig miljøskade	Den mest alvorlige miljøskaden som kan oppnås for området. Gjelder kun for områder med stor eller svært stor verdi.
---	Alvorlig miljøskade	Alvorlig miljøskade for området
--	Betydelig miljøskade	Betydelig miljøskade for området
-	Noe miljøskade	Noe miljøskade for området
0	Ubetydelig miljøskade	Ingen eller ubetydelig miljøskade for området
+ / ++	Noe miljøforbedring. Betydelig miljøforbedring	Miljøgevinst for området. Noe forbedring (+) eller betydelig forbedring (++)
+++ / ++++	Stor miljøforbedring. Svært stor miljøforbedring	Stor miljøgevinst for området. Stor (+++) eller svært stor (++++) forbedring. Benyttes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket

2.1.6 Steg 5. Vurdere samlet konsekvens for naturmangfold

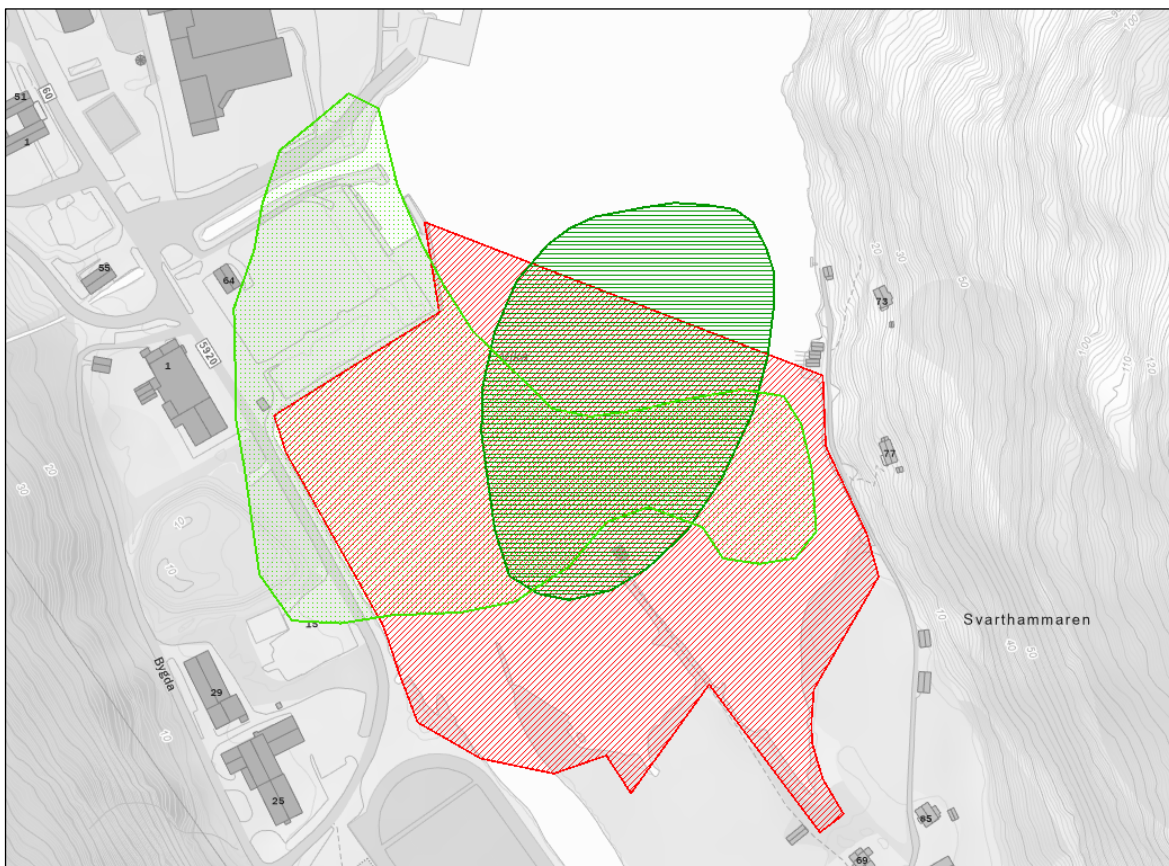
Til slutt utarbeides en sammenstilling av konsekvensgrader for de ulike delområdene, ulike avveininger, og det fastsettes en samlet konsekvens for naturmangfold. Utredningen skal vurdere nullalternativet (dagens situasjon) opp mot utbyggingsalternativet. Hvis det er flere alternativer gis en samlet vurdering for hvert alternativ før de rangeres.

3 Registreringer

3.1 Naturtyper og arter

Det henvises til Melby & Gaarder (2013) og Wangen (2018) for gjennomgang av tidligere lokaliteter som er registrert innenfor området hvor bryggen skal stå. I Naturbase foreligger det enkelte lokaliteter registrert etter DN-Håndbok 13 og 19 i nærheten av planområdet. Den første er registrert som strandeng og strandsump (med id [BN00008367](#)) men i omtalelsen omfatter beskrivelsen verdier knyttet til Korsbrekke naturreservat. Den er med andre ord omtalt som samme lokalitet som verneområdet og blir ikke behandlet som en separat lokalitet i denne rapporten. Den en andre er registrert som ålegrassamfunn (med id [BM00105407](#)). I og med at lokaliteten er registrert med lav nøyaktighet og at nesten alt areal utenfor verneområdet av denne polygonen er utbygd kan vi anta at andelen utenfor reservatet er utgått, se også nærmere vurdering av dette hos Wangen (2018).

I Artskart er det ikke registrert noen arter innenfor utbyggingsområdet, med unntak av ærfugl (forekomsten er figurert ut som polygon på kartet og ikke bare et punkt). Gjennom lokalkunnskap av ornitologer kan det nevnes at av fugleliv i området hekker enkeltpar av rødstilk (NT), tjeld (NT) og strandsnipe innover fra campingplassen mot elveutløpet i Korsbrekke. Ellers kan det ses stokkand, krikkand og siland ved elveutløpet (Kjell Mork Soot, pers. komm. 6. januar 2023). Verdiene for dette artsmangfoldet vil videre i rapporten innlemmes sammen med verneområdet, siden dette fuglelivet er nært knyttet til elvedeltaet.

Figur 5 Utsnitt av Naturbase (Miljødirektoratet 2023) der rød farge viser reservatet. Grønn regelmessig sirkel er naturtypelokalitet (ålegraseng) kartlagt etter DN-håndbok 13 basert på data fra 1984 og lysegrønn uregelmessig sirkel er naturtypelokalitet (ålegrassamfunn) kartlagt etter DN-håndbok 19 (marint miljø) i 2015. Bare naturreservatet videreføres her som delområde, jamfør Wangen (2018) og vurderinger gjort ovenfor.

4 Verdivurdering

Verdivurdering av lokaliteter er gjort etter Miljødirektoratets (2021) metode for konsekvensutredning av naturmangfold.

Korsbrekke naturreservat er et verneområde med formål om å ta vare på intakte elvedeltaer. Etter Miljødirektoratets instruks for konsekvensvurderinger vil områder vernet etter naturmangfoldloven umiddelbart få "**Svært stor verdi**".

Tabell 5. Verdivurdert delområde ved Hellesylt campingsplass i Stranda kommune, etter Veileder M-1941.

Lokalitet	Registreringskategori	Verdi	Grunnlag for verdisetting
Korsbrekke naturreservat	Verneområder	Svært stor verdi eller høyeste forvaltningsprioritet	Lokaliteten er et område vernet etter naturmangfoldloven

For øvrig inneholder ikke områder utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven § 52. Det er registrert en naturtype her – ålegraseng, men jamfør omtalen i kapittel 3 er denne her inkludert i verdivurderingene for naturreservatet. Det samme gjelder for arter og deres økologiske funksjonsområder (dvs. fugl og ålegras). Det er ikke kjent spesielle geologiske verdier eller landskapsøkologiske funksjonsområder.

Det eneste delområdet som blir vurdert for verdi og påvirkning, og i neste omgang konsekvenser, vil dermed være Korsbrekke naturreservat, se avgrensning i figur 5.

5 Påvirkning og konsekvens

Referansesituasjonen (alternativ 0) innebærer at flytebryggen ikke bygges ut og ligger fremdeles regulert som havneområde. Det marine miljøet antas da å forbli omtrent som dagens situasjon. Dette gjelder også innenfor reservatet, med tilhørende naturverdier. **0-alternativet har pr. definisjon ubetydelig miljøskade (0).**

For utredet alternativ 2A er det lagt opp til at brygga skal settes opp 6 meter fra verneområdet. Jamfør Hellebostad (2023) må det også påregnes båttrafikk på sørsiden av denne brygga. Tiltakshaver legger opp til at ansvarlige for båttrafikken til brygga forplikter seg til å kjøre inn og bakke ut, på utsiden av reservatgrensa (Hellebostad pers. komm. 09.02.2023). Med andre ord forventes det økt trafikk i grensesona mot reservatet, men ikke innenfor. Virkningene av denne trafikken vurderes derfor å bli ganske marginal på naturverdiene.

I det minste fram til det bare benyttes elektriske båter her (før 2026) så må det påregnes noe økte utslipp av restprodukter fra fossilt brensel til sjø og luft, dvs. forurensning. Sammenlignet med annen båttrafikk i nærområdet og hva som vanligvis tillegges vekt ved slike vurderinger, så antas dette å være en marginal negativ påvirkning.

Det foreligger to alternativer for forankring av flytebrygga (se figur 2). Konsekvensene av dette virker små/ubetydelige, og det er ikke kjent forskjeller i konsekvenser mellom alternativene.

En potensiell viktig problemstilling er faren for erosjon i kanten av deltaet som er bygd opp ved utløpet av Korsbrekkeelva, innenfor reservatet. Vi har ikke nærmere data om hvordan propellene på de aktuelle båtene vil påvirke strømforholdene innenfor reservatet. Men, dette er vesentlig mindre båter enn cruisebåtene som har planlagt anløp lenger ute, der behovet for trekk-kraft er mindre og de ligger ikke så dypt i vannet. Samtidig er det tydelig at båtene må minst 50-100 meter innover i verneområdet før de kommer nær deltakanten (se figur 5 under). Det er derfor vanskelig å se at normal trafikk av små og middels store båter som anløpet flytebrygga vil medføre uheldig erosjon. Usikkerheten ligger i mulighetene for avvikende, irregulær trafikk innover i reservatet. Siden verken vernebestemmelsene eller foreliggende planer legger opp til synlige hindringer for dette blir det her, med basis i føre-var-prinsippet, antatt at miljøet blir noe forringet.

Korsbrekke naturreservat ser ikke ut til å ha særlig store verdier knyttet til fuglelivet, sammenlignet med enkelte større deltaområder lenger nord i Møre og Romsdal. Flere arter våtmarksfugl opptrer likevel her, inkludert hekking av enkelte rødlistede arter. I det minste i ytre deler av verneområdet vil tiltaket medføre økte forstyrrelser av eventuelle fugler som oppholder seg der. Indirekte må det også påregnes en del mer forstyrrelse av fuglelivet som følge av at tiltaket generelt øker mengden personer som ankommer campingplassen, og dermed også sannsynligvis enkelte ganger vil ferdes på veger og kanskje utenfor disse (inn i reservatet) og på strandengene og leveområdene for fuglelivet. Ferdsel kan også potensielt påvirke vegetasjonen i negativ retning, blant annet ved å øke faren for spredning av fremmede arter. Foreliggende planer for tiltaket legger ikke opp til konkrete restriksjoner på ferdselen i reservatet, verken til sjøs eller på land. Verneforskrifta inneholder heller ikke restriksjoner på ferdselen til land, men § 6 i forskrifta gir mulighet til å utarbeide forskrift som forbyr eller regulerer ferdselen i reservatet. Selv om vurderingen er usikker, så vurderes også i dette tilfellet, der en inkluderer begrenset bruk av føre-var-prinsippet, at tiltaket betyr at verdiene i reservatet blir noe forringet.

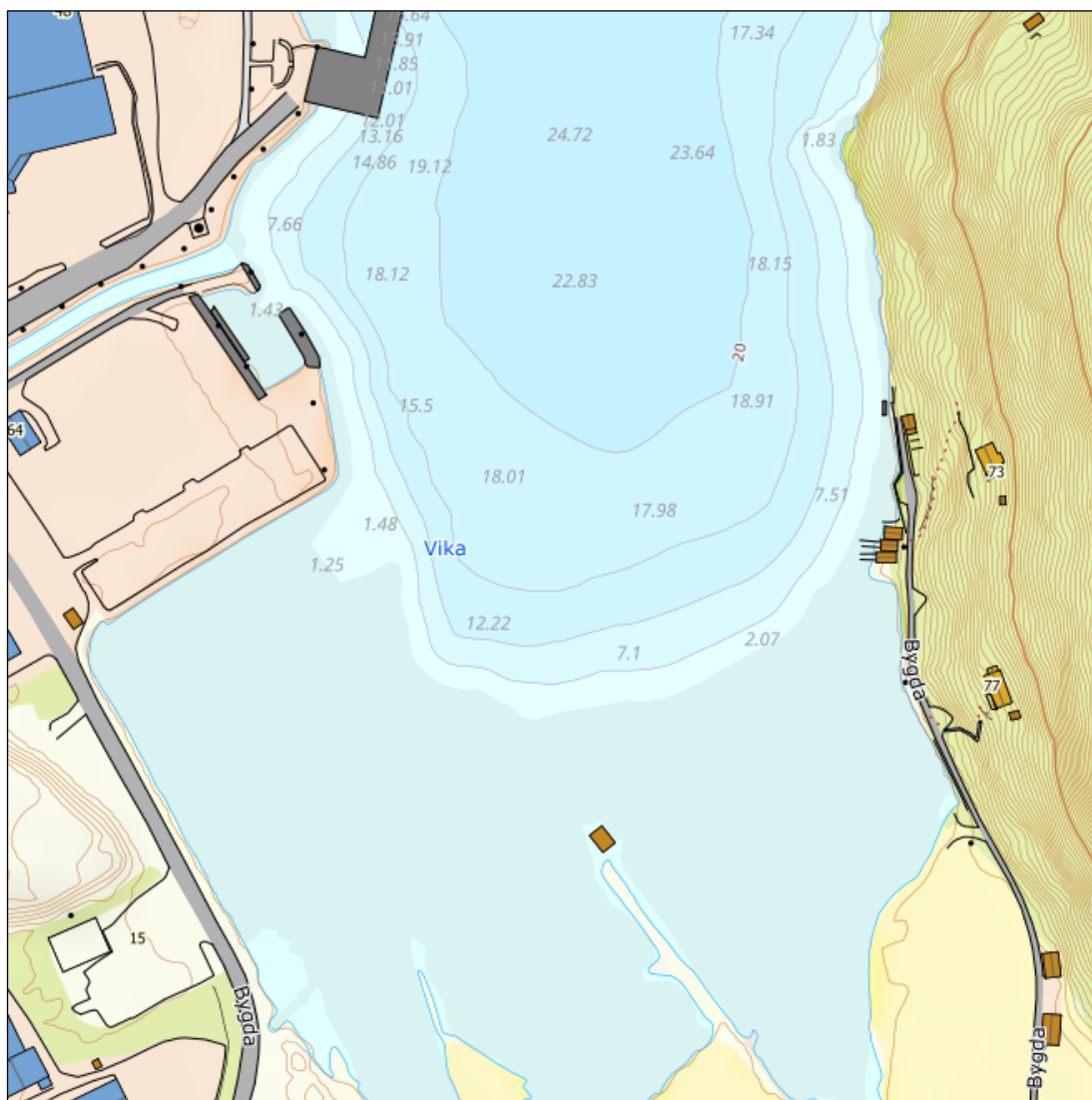
I henhold til Miljødirektoratets metodikk for konsekvensvurdering vil slike indirekte påvirkninger medføre **noe negativ påvirkning**.

Tabellen nedenfor gir en samlet presentasjon av påvirkning og konsekvens for den berørte lokaliteten:

Tabell 6. Samlet visning av påvirkning og konsekvens for aktuelt delområde.

Lokalitet	Verdi	Påvirkning	Påvirkning	Konsekvens
Korsbrekke naturreservat	Svært stor verdi	Vil ikke bli direkte påvirket av utbyggingen, men mulige forstyrrelser fra båtaktivitet inn mot elvedeltaet kan ikke utelukkes, samt at økt ferdsel kan påvirke både fugler og vegetasjon i verneområdet negativt.	Noe forringet	Noe miljøskade

Tiltaket vil medføre noe miljøskade for verneområdet. **Samlet konsekvens blir også noe miljøskade (-)**, og nullalternativet vurderes som bedre enn utbyggingsalternativet (alternativ 2A)

Figur 6 Kart som viser dybdeforholdene i sjøen i og rundt Korsbrekke naturreservat. Hentet fra Kartverket (<https://www.norgeskart.no/#!?project=norgeskart&layers=1002&zoom=15&lat=6910031.29&lon=76608.48>)

6 Vurderinger etter Naturmangfoldloven §§8-10

6.1 Kunnskapsgrunnlaget (§8)

“Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.”

Generelt vurderes kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i utbyggingsområdet som ganske godt. Naturreservatet har blitt kartlagt i flere omganger, inkludert detaljkartlegging av ålegras senest i 2017 og naturtypekartlegging på land i 2020.

6.2 Føre-var-prinsippet (§9)

“Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltnings tiltak.”

Kunnskapsgrunnlaget om naturverdiene anses som såpass godt at føre-var-prinsippet i begrenset grad virker relevant i denne sammenhengen for naturmangfoldet. De konkrete planene for utbyggingen virker også ganske detaljerte, men det er nok noe usikkerhet knyttet til hvilke konsekvenser de i neste omgang vil få for naturverdiene, særlig med hensyn på framtidig menneskelig aktivitet innenfor reservatgrensene.

6.3 Økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10)

“En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.”

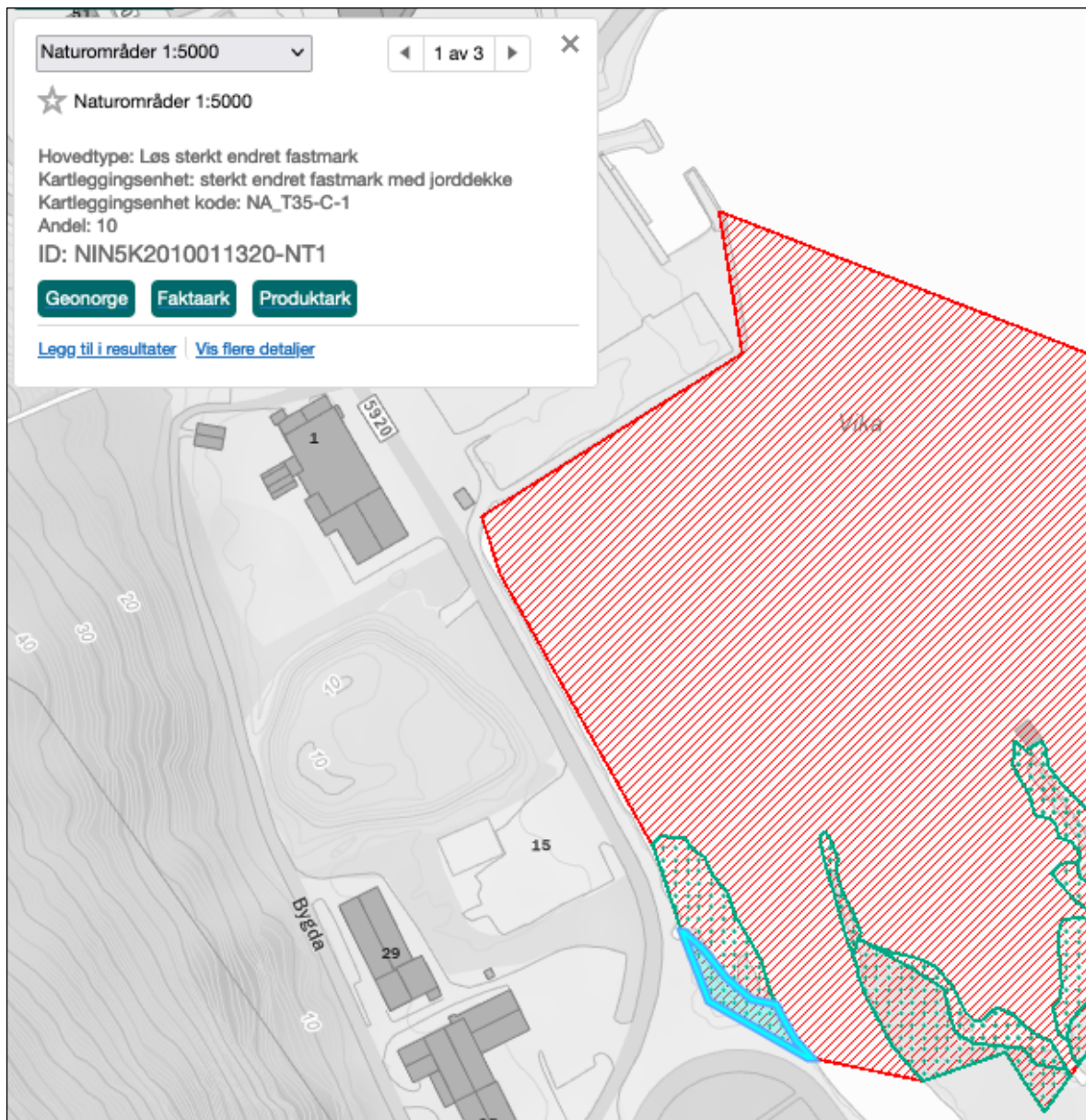
Økosystemtilnærmingen retter seg mot bevaringsperspektiv for naturmangfoldet i en romlig sammenheng. I praksis vil dette gjelde Korsbrekke-elva, som ikke er bare et viktig område for fugleliv og ålegras, men er også en av få intakte elvedeltaene i Møre og Romsdal, og et av svært få på Sunnmøre. Selv om inngrepet i seg selv er forholdsvis lite er det klart at inngrep som vil ha en innvirkning på elvedeltaet vil medføre en stor samlet belastning for fylket, og en enda større samlet belastning i kommunalt perspektiv.

7 Avbøtende og kompensierende tiltak

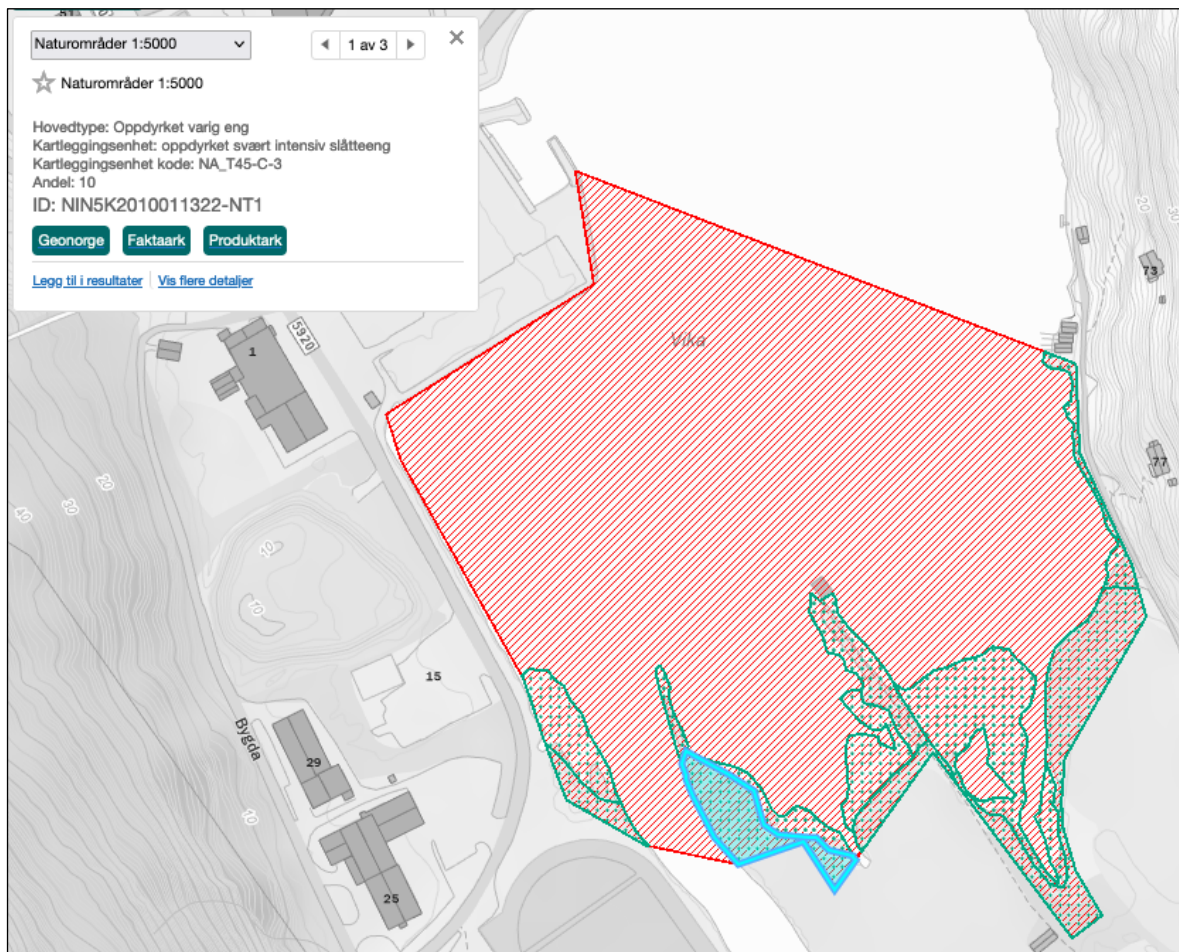
I dette kapitlet foreslås tiltak for å unngå, begrense, istandsette og hvis mulig, kompensere for vesentlige skadevirkninger for naturverdier både i anleggs- og driftsfasen.

Hinder for ferdsel med båter innover i reservatet vil potensielt kunne være et viktig avbøtende tiltak. Siden oppdragsgiver også ønsker å bruke sørsiden av flytebrygga, og ikke fysiske stengsler knyttet til den (Hellebostad 2023), så virker det vanskelig å få til konkrete, pålitelige hindringer for at ferdselen til sjøs. Etablering av konkrete, ryddige og restriktive regler for all båttrafikk innenfor verneområdet kan hjelpe på noe, og anbefales derfor. Oppsett av informasjon om hensynsfull ferdsel og respekt for verneverdiene, satt opp både ute ved flytebrygga, og inne på land i kanten mellom reservatet og campingplassen, vil også kunne hjelpe på noe, men det er betydelig usikkerhet knyttet til effekten. Det samme gjelder veiledning og innføring av kjøreregler for båttrafikken til og rundt flytebrygga. Begge deler vil likevel være bedre enn ingenting, og anbefales derfor som avbøtende tiltak.

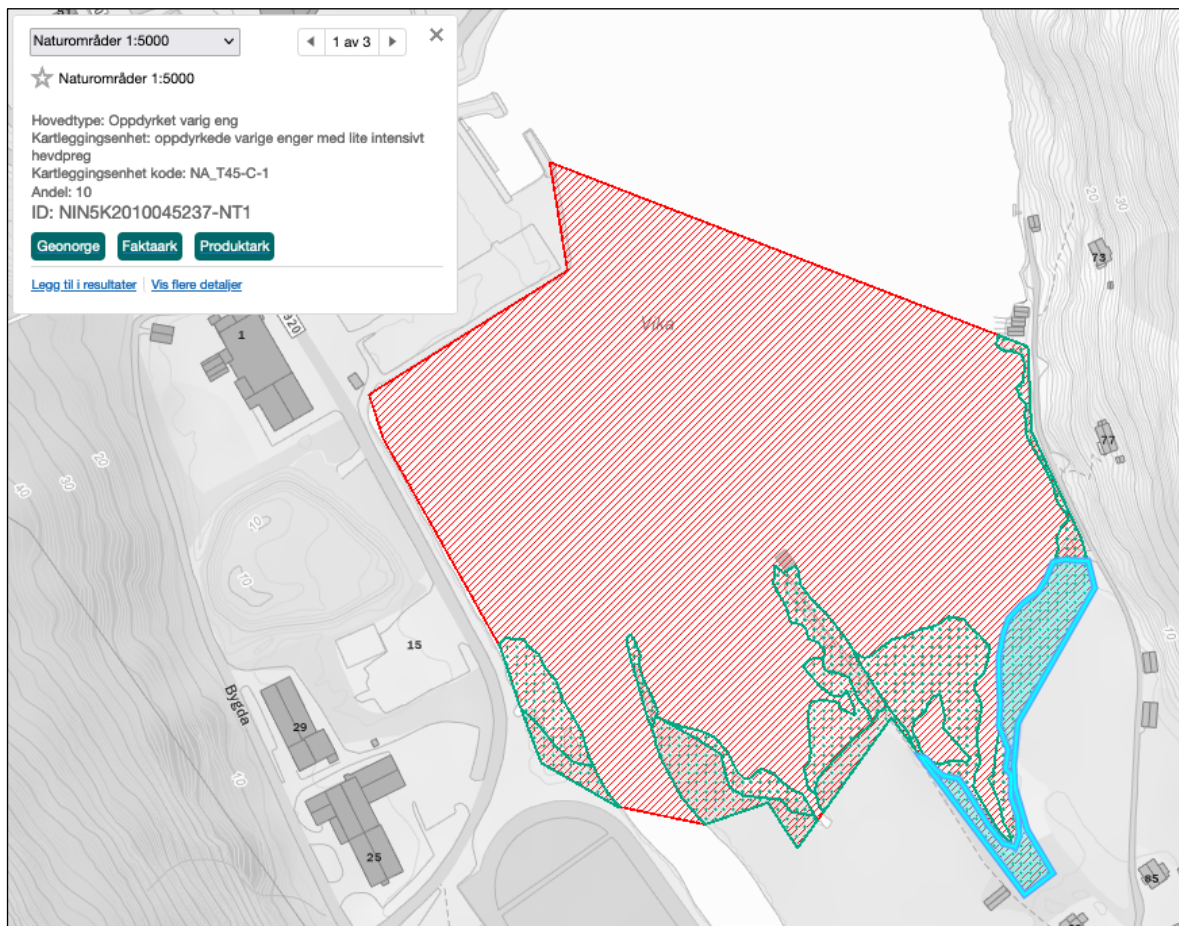
En mer sikker positiv effekt vil være gjennomføring av enkelte kompensierende tiltak. Den nylig utførte naturtypekartlegging av verneområdet (Hanssen mfl. 2020, Miljødirektoratet 2023) viser at det innenfor vernegrensene forekommer flere areal med lav eller liten naturverdi som følge av menneskelige inngrep. Dette gjelder særlig der det er dumpet løsmasser, men gjelder nok også kantsoner mot dyrket mark, se figur 6-8 under. Tilbakeføring av deler av disse arealene til naturlig strandeng og overgangssoner mellom strandeng og dyrket eng vil være et klart positivt kompensierende tiltak, som i merkbar grad vil redusere konfliktene knyttet til planlagt flytebrygge.

Figur 7 Skjermdump fra Naturbase (Miljødirektoratet 2023) som viser areal der det har blitt dumpet løsmasser. Fjerning av disse for å gjenskape naturlig strandeng vil være et positivt tiltak for naturverdiene her.

Figur 8 Skjermdump fra Naturbase (Miljødirektoratet 2023) som viser areal med dyrket mark som grenser inn til strandenger. Vi kjenner ikke akkurat til hvordan overgangssona mot strandenga er i dette tilfellet, men vanligvis er det snakk om skarpe overganger, stedvis med en delvis steinlagt kant. En myk og gradvis overgang vil være mye mer miljøvennlig, så det kan være et positivt kompensierende tiltak hvis det viser seg at det er mulig å foreta enkelte inngrep på dagens dyrket mark, som gjenskaper en slik sone.

Figur 9 Samme situasjon som på figur 6. Skjermdump fra Naturbase (Miljødirektoratet 2023) som viser areal med dyrket mark som grenser inn til strandenger. En myk og gradvis overgang mot stranda og strandengene vil være mest miljøvennlig, så det kan være et positivt kompenserende tiltak hvis det viser seg at det er mulig å foreta enkelte inngrep på dagens dyrket mark, som gjenskaper en slik sone.

8 KILDER

8.1 Skriftlige kilder

Artsdatabanken 2018. Fremmedartslista 2018. Hentet 20.01.2023 fra <https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2018>

Artsdatabanken 2021. Norsk rødliste for arter 2021. Hentet 20.01.2023 fra <https://www.artsdatabanken.no/lister/roedlisteforarter/2021/>

Artsdatabanken 2023. Artskart. Hentet 07.02.23 fra <https://artskart.artsdatabanken.no/>

Hanssen, U., Wangen, K. & Wold, S. Ø., 2021. Basiskartlegging i utvalgte verneområder i Møre og Romsdal 2020. Miljøfaglig Utredning rapport 2021-10, 48 s. ISBN 978-82-345-0130-2

Hellebostad, A. O. 2023. Øyrane AS planlegger å bygge en ny flytebrygge på Hellesylt, gnr. 91 bnr. 183 i Stranda kommune. Brev av 06.02.2023 til Miljøfaglig Utredning, 2 s.

Melby, M. W. & Gaarder, G. 2013. Kartlegging av ålegras i Korsbrekke naturreservat i Hellesylt, Stranda kommune. Miljøfaglig Utredning notat 2013-17, ISBN 978-82-8138-671-6.

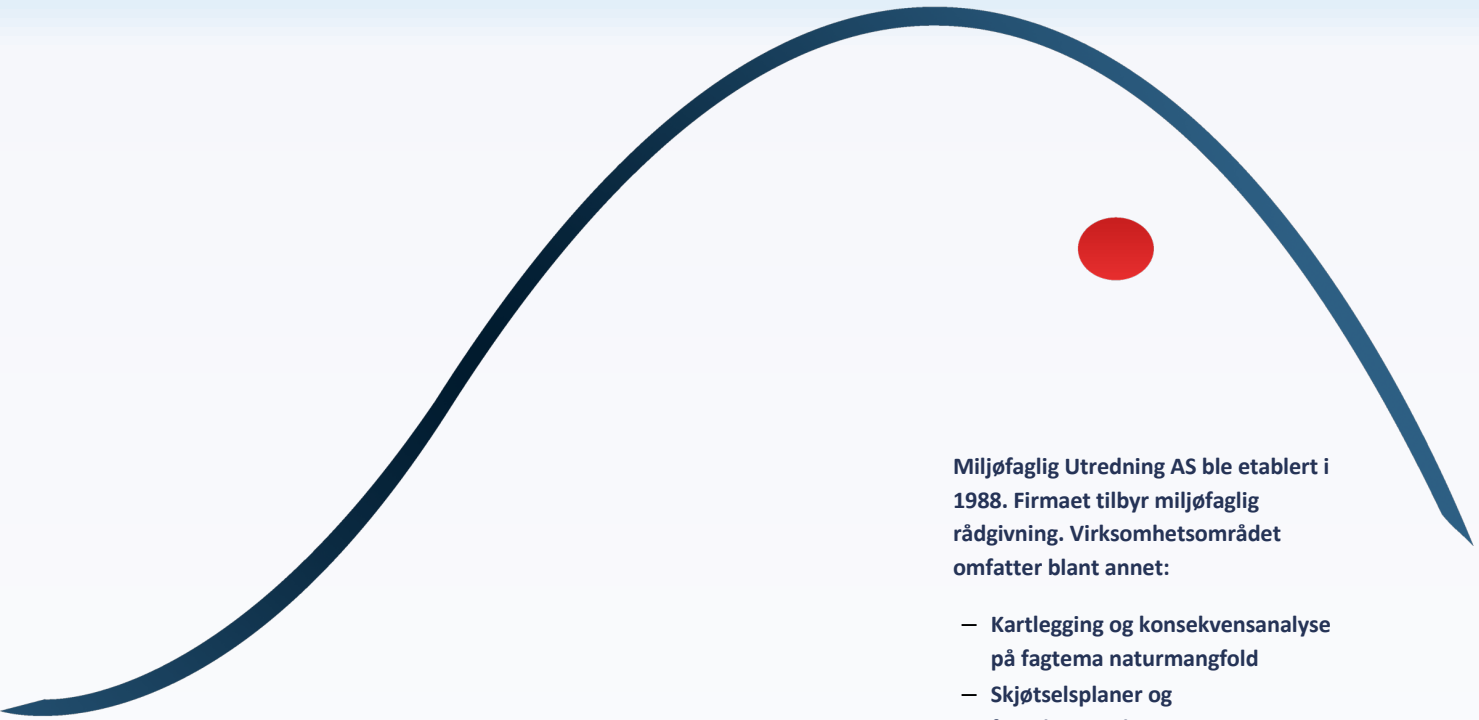
Miljødirektoratet. 2023. Naturbase. Hentet 20.01.23 fra <http://kart.naturbase.no>

Statsforvalteren 2023. Stranda kommune. Utlegging av flytebrygge med landgang på eigedom 91/183 i Hellesylt. Fråsegn til søknad om dispensasjon frå reguleringsplan og pbl § 1-8. Brev av 19.01.2023. Ref. 2022/6324. 4 s.

Wangen, K. 2018. Kartlegging av ålegraseng i Korsbrekke naturreservat i Hellesylt, Stranda kommune. Miljøfaglig Utredning notat 2018-N19, ISBN 978-82-8138-933-5.

8.2 Muntlige kilder

Navn	Organisasjon/rolle
Arne Hellebostad	Tiltakshaver
Kjell Mork Soot	Lokalkjent ornitolog

Miljøfaglig Utredning AS ble etablert i 1988. Firmaet tilbyr miljøfaglig rådgivning. Virksomhetsområdet omfatter blant annet:

- Kartlegging og konsekvensanalyse på fagtema naturmangfold
- Skjøtselsplaner og forvaltningsplaner
- Utarbeiding av kart (illustrasjonskart og GIS)
- FoU-virksomhet
- Kurs og foredrag

Hjemmeside: www.mfu.no

Org.nr.: 984494068 MVA